OS NAROD

ZIEL

ZNIA 1

— ROK XXX.

CENA Nru: w Krakowie i na prowincyi 20 Marek.

Przedpłata wynosi	w Krakowie z odnoszeniem	w Krakowie bez odnoszenia	Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Za granicą	Przedpłata ulżona dla nauczycielstwa ludowego
Miesięcznie	Marek 500	Marek 440	Marek 500	Marek 600	Marek 450

Redakcya (tel. Nr. 190) i Administracya (tel. Nr. 3344). Kraków, ul. św. Krzyża 11. — Drukarnia ul. św. Tomasza 35. (tel. Nr. 3344).

Z powodu odjazdu gen. Niessla.

Witając wkrótce po przybyciu do Polski wychowanków polskiej szkoły sztabu generalnego oświadczył gen. Niessel:

„Dziś do was muszę jeszcze przemawiać po francusku, ale za trzy miesiące będę mówił po polsku jak i wy...“

Generał dotrzymał słowa. I dziś, gdy istotnie mówi wybornie po polsku i gdy zdobył sobie ogromną sympatyę polskiej armii i entuzyastyczny podziw u wszystkich, którzy w tej armii reprezentują fachowość, apolityczność i miłość zawodu — dziś [...]el opuszcza swe stanowisko [...] Francyi.

[...] — i gen. Niesel dzieli los [...] ludzi zasłużonych [...] Pol[...] zaś [...]żalna [...] od [...] współpracy dla państwa. [...] widocznie miejsca dla wy[...] wojskowego, choćby on [...]uzem i nie uchodził za [...] kandydata na [...]dea[...]

[...] może przecież gen. [...] dokonaną [...] „Can[...]

[...] instruktorów [...]cuskich tchnąć ten zapał i oddanie się sprawie, jakie ożywiały jego, oficera całą duszą i zapalonego przyjaciela Polaków. Objeżdżał ustawicznie centra instruktorskie i wchodził w kontakt z oficerami i żołnierzami polskimi, by poznać ich potrzeby i ich braki w wojskowem wyszkoleniu. Instruktorom francuskim polecił albo nauczyć się w kilku miesiącach języka polskiego, albo wyjechać z Polski. Gen. Niessel był całem sercem rzecznikiem przyjaźni polsko-francuskiej. Dla niego sojusz dwóch narodów był aksyomatem rozumu i serca. Dzięki jego pracy nasz korpus oficerski nauczył się wreszcie uznawać wyższość sztabu gen. francuskiego nad niemieckim. Zrozumiano u nas różnicę między maszyną wojskową niemiecką a armią francuską, która jednoczy tak szczęśliwie dyscyplinę i autorytet z poczuciem wolności osobistej żołnierza i zapałem dla walki o sprawę ojczyzny.

Dodajmy dla charakterystyki gen. Niessela, że ten dopiero 55-letni oficer ma już za sobą 35 lat karyery wojskowej, że przed wojną spędził kilka lat w Marokku i że także przed przybyciem do Polski dowodził korpusem w Algierze. Należy zatem do tych północno-afrykańskich oficerów, którzy są rezerwoarem tężyzny dla armii francuskiej. W czasie wojny dowodził pod Verdun, w Artois, a gdy 15 lipca 1918 r. armie Focha ruszyły do ostatecznej ofenzywy, która miała Niemców rzucić na kolana, gen. Niessel dowodził jedną z atakujących dywizyi. W 1917 r. był wysłany do Rosyi, gdzie widział przewrót bolszewicki, w dwa lata później znalazł się w misyi sojuszniczej, która usunęła Czechów z Cieszyna.

Mianowany po gen. Henrysie szefem Misyi wojskowej francuskiej w październiku 1920 r., rozwinął gen. Niessel w Polsce niezmiernie szeroką i owocną działalność. Nie można jednak powiedzieć, by naczelne władze wojskowe polskie ułatwiały Misyi pracę. Wiedza gen. Niessela żenowała naszych [...]morosłych „generałów“. Pojawiały się [...]gie pogłoski, że Belweder stara się o usunięcie energicznego i popularnego Niessela i wolałby widzieć na jego miejscu spokojnego „Henrysia“, jak oficerowie belwederscy nazywali jego poprzednika. Nawet w drobnostkach nie umiały nasze władze niekiedy zachować tej kurtuazyi i względności, jaka się należała Francuzom. W Krakowie np. w święto narodowe Francyi 14 lipca przed oficerami francuskimi, którzy naszych artylerzystów kształcą na działach francuskich, defilowały armaty... austryackie! Miasto Kraków, które wita obiadami i bankietami nawet kilku dziennikarzy łotewskich lub fińskich, nie urządziło w ten dzień żadnego przyjęcia na [...] Francuzów... Podobną nieuwagę [...] władze wojskowe. Oczywiście, [...]owie francuscy nie dali po[...] polski ich dotknął, kto zna [...]ć francuską na tym punk[...] mogł[...]

kowie zbagatelizować... I było to w porządku rzeczy: niedawno przecież pisali dytyramby na cześć Ludendorffów, „Grubych Bert“ i skazywali „zgniłą Francyę“ na pewną zagładę...

Następcą gen. Niessela w Polsce jest gen. Dupont, dotychczasowy prezydent Komisyi granicznej, która z ramienia Ententy ustaliła granicę między Polską a Niemcami. Gen. Dupont, który swą interwencyą w Komisyi granicznej przeprowadził na naszą korzyść wiele poprawek granicznych, bawi w Polsce od kilkunastu miesięcy i zna doskonale naszą armię. Jest to wybitny wojskowy i ma także opinię wytrawnego, spokojnego polityka.

Życzyć należy dla dobra naszej armii, by praca Misyi francuskiej, tak świetnie zorganizowana przez gen. Niessela, rozwijała się pod nowem kierownictwem z niesłabnącą energią. Nasza armia stanie się wówczas szkołą moralną, kształcącą żołnierzy-obywateli na wzór tej szkoły, która ma za mistrzów Focha, Castelnau i Joffra.

Mowa gen. Niessela.

W Warszawie żegnano gen. Niessela bankietem w Resursie kupieckiej. Mowy wygłosili pp. R. Dmowski, poseł Wł. Jabłonowski, red. Rabski i inni. Odpowiedział po polsku gen. Niessel piękną mową, której główne ustępy brzmią:

Nauczony doświadczeniem, mówiłem sobie, jak zacząłem uczyć się po polsku, że wyjadę prawdopodobnie z Polski z chwilą, kiedy zacznę język polski rozumieć i mówić już możliwie.

Mogłem być, dzięki znajomości języka, w [...]pośrednim kontakcie ze wszyst[...] a szczególnie i przedewszystkiem z żoł[...], którego dusza i serce były w ten sposób w duchowem zetknięciu z mojemi. I tego żołnierza znając go lepiej, tembardziej pokochałem, a z nim naród, którego on jest odblaskiem.

...Chcę przypomnieć, że instynkt narodu jest nieomylny. Są prądy, do których polityka musi się nagiąć. To jest jeden z tych prądów, jeden z tych instynktów, który popycha ku sobie, mimo przestrzeni, która ich dzieli, naród polski i naród francuski. Czytając waszych wielkich autorów, lepiej zrozumiałem polską duszę przez opowieści, które skupiają w sobie jej objawy, a pochylając się, żeby usłyszeć bicie serca wojska polskiego, zrozumiałem i odczułem, że ono było oddźwiękiem serca wojska francuskiego.

To jest w Polsce ten sam żołnierz: rozumny, patryota, ufający dowódcy, który umie do niego przemówić, tak podobny do żołnierza Francyi, do tego żołnierza, z którym byłem na wojnie, którego kocham, ponieważ znam całą jego wartość.

Pracowało się w armii polskiej. Postępy we wszystkich dziedzinach rzucają się w oczy wszystkich. Ale większe są postępy w zarodku, które jeszcze nie dają się zobaczyć. O tem pisałem już w moim raporcie w końcu roku: „Wojsko polskie zmieniło się w ciągu roku więcej, niż samo zdaje sobie z tego sprawę“.

Ale, jeżeli duże są postępy, zostaje jeszcze wielkie pole do pracy. To będzie owoc długiego szeregu lat cichej, żmudnej, skromnej, systematycznej pracy pokojowego czasu. To też się zrobi, bo już maszyna jest nakręcona. Wystarczy pozwolić jej kontynuować swoją pracę.

Z daleka, jak i z bliska nie zapomnę moich przyjaciół w Polsce, a między niemi zaliczam, obok ludzi uprzejmych i miłych kobiet, które okazały mi gościnność domowego ogniska, obok oficerów o otwartych głowach, z którymi miałem przyjemność pracować, liczę też żołnierza, tego małego, drobnego, wiernego żołnierza, którego dobry uśmiech przypomniał mi uśmiech mojego żołnierza z Francyi i z Afryki.

Ostatni raz przed wyjazdem z tego kraju podnoszę mój kielich za pomyślność Polski, za chwałę wojska polskiego, której bohaterscy przodkowie stoją na straży, gdyż, jak mówi nasze przysłowie: „bon sang ne peut mentir“ — „dobra krew kłamać nie może“.

Niech żyje przyjaźń, która łączy nasze ojczyzny; niech żyje wojsko polskie, niech żyje Polska wielka i potężna!“

„Polonia Restituta“ dla gen. Niessla.

Warszawa. P. A. T. Pisma podają, że gen. Niessel odjechał z Warszawy, żegnany na dworcu serdecznie przez wojskowość polską i francuską, ciało dyplomatyczne polskie, członków misyi zagranicznych i przedstawicieli świata politycznego stolicy.

Gen. Niessel w dniu odjazdu udekorowany został orderem „Polonia Restituta“ I klasy. (Pozatem otrzymał gen. Niessel niedawno „Virtuti Militari“ i „Krzyż Walecznych“, t. j. obie nasze dekoracye wojskowe. Przyp. Red.).

Strajk niemieckich kolejarzy.

Berlin. P. A. T. Strajk w Niemczech przybiera coraz szersze rozmiary. Obejmuje on już cały obszar przemysłowy na zachód i cały teren okupacyjny nad Renem. Ruch kolejowy zupełnie ustał i należy się liczyć z tem, że dziś całe zachodnie Niemcy będą objęte strajkiem. Komisya koalicyjna rządząca wezwała strajkujących do bezzwłocznego podjęcia ruchu. Niemiecki związek kolejowy w Kolonii proklamował wczoraj o g. 2 po południu strajk powszechny na całym obszarze kolońskim. Ruch przerwano. Jak podaje „Freiheit“, strajk rozszerzył się obecnie na okręgi Kassel, Halle i Frankfurt n. M.

Berlin. P. A. T. Przedstawiciele związku urzędników państwowych zaprosili wczoraj zastępców związku kolejowego na konferencyę w sprawie porozumienia się co do wspólnego postępowania. Urzędnicy kolejowi są bardzo wzburzeni i można się liczyć z wybuchem strajku. Związek kolejarzy zwrócił się wczoraj ostatni raz do rządu z wezwaniem o podjęcie dalszych rokowań. Przypuszczają, że spełzną one na niczem, gdyż gabinet Rzeszy nie jest skłonny do ustępstw. Niemiecki związek kolejarzy zwrócił się do zawodowego związku górników z prośbą o ogłoszenie strajku górników. Bawarska organizacya kolejarzy postanowiła nie sympatyzować ze strajkiem w zach. Niemczech.

Berlin. (A. W.) Sekcya berlińskiej organizacyi niemieckich kolejarzy proklamowała na dziś ogólny strajk kolejarzy berlińskich. O g. 11-tej przed południem zaprzestali pracować urzędnicy kolejowi, którzy oświadczyli, że się solidaryzują ze strajkiem. Władze okupacyjne w Düsseldorfie rozkazały kolejarzom kontynuować swą pracę. Dotąd odeszły jeszcze wszystkie pociągi z Düsseldorfu.

Berlin. P. A. T. Strajk objął dotąd Królewiec, Stutgart, Norymbergę, Moguncyę, Mannheim i Kolonię. W Berlinie strajk wybuchnie prawdopodobnie dziś wieczór.

Przed konferencyą w Cannes.

Warszawa. (Telef. wł.). Obrady Rady Najwyższej w Cannes potrwają około 10 dni, poczem prawdopodobnie odbędą się również w Cannes narady ministrów spraw zagranicznych Francyi, Anglii i Włoch, które są przewidywane na 9 stycznia.

Paryż. (A. W.) Urzędownie donoszą, że konferencya Rady Najwyższej rozpocznie się w dn. 5 stycznia rano. Z ramienia Włoch uczestniczyć będzie w obradach konferencyi premier Bonomi, min. spraw zagr. della Toretta, oraz min. skarbu Soleri.

Paryż. (A. W.) Na konferencyi w Cannes będzie wzięte pod rozwagę następujące rozwiązanie problemu reparacyjnego na rok 1922. Niemcy będą zmuszone zapłacić oprócz już wypłaconego jednego miliarda jeszcze 500 milionów marek w złocie. Z całej tej sumy półtora miliarda, otrzyma Belgia 750 milionów, Anglia 450, Francya 300 milionów. Niemcy powinny jednak podwyższyć swoje świadczenia w naturaliach, tak, by Francya przez nie otrzymała w przybliżeniu razem 1250 milionów, jak to było przewidziane w londyńskiem ultimatum.

Obrady komisyi reparacyjnej.

Paryż. (A. W.) Wczoraj w południe rozpoczęły się obrady Komisyi reparacyjnej. Niemieccy pełnomocnicy wystosowali zapytanie, czy w obecnych okolicznościach możliwem jest, by rząd niemiecki natychmiast odpowiedział na notę Komisyi reparacyjnej z dnia 15 grudnia. Komisya reparacyjna oświadczyła, że pozostawia pod tym względem rządowi niemieckiemu zupełną swobodę działania. Rathenau uda się prawdopodobnie do Cannes, by dać w razie potrzeby wyjaśnienia dotyczące sytuacyi w Niemczech.

Paryż. P. A. T. (Havas). De[...] niemieccy zwrócili się na dzisiejszem po[...] komisyi odszkodowań z zapytaniem, [...] konieczna jest natychmiastowa odpowiedź [...] notę komisyi z dnia 16 grudnia. Kom[...] odpowiedziała, że ma zadecydować o [...] udzielenia odpowiedzi. Komisya zazna[...] jednak, że będzie mogła przystąpić do [...] trzenia prośby niemieckiej o odroczenie wypłat jedynie po otrzymaniu szczegółów, o które zapytywała w nocie swojej z dnia 16 grudnia.

BOLSZEWICY SPODZIEWAJĄ SIĘ [...] SWEGO RZĄDU PRZEZ ENTENTĘ.

Warszawa. (Telef. wł.) Omawiając narady londyńskie Brianda z Lloyd Georg'em, prasa rosyjska oczekuje uchwalenia przez Radę Najwyższą w Cannes uznania rządu sowieckiego. Zdaniem prasy sowieckiej, akt ten będzie najważniejszym z wydarzeń na drodze uzdrowienia stosunków gospodarczych w Europie.

Francya nie zezwoli na odroczenie reparacyi.

Paryż. (A. W.) Parlamentarna komisya dla spraw zewnętrznych uchwaliła wezwać rząd, by nie zezwolił na odroczenie niemieckich spłat reparacyjnych, jakoteż by przeszkodził wszelkim ułatwieniom, czynionym Niemcom w spłacie ich długów reparacyjnych.

Paryż. (A. W.) Podczas rozprawy nad budżetem min. spraw zewn. oświadczył Briand, że problem reparacyjny jest sprawą pierwszej wagi dla Francyi i nie może być w żaden sposób przedmiotem tranzakcyi. Między sojusznikami istnieje pod tym względem zupełna zgoda.

Polska obejmie Śląsk w połowie stycznia.

Paryż. (A. W.) Wedle wiadomości z kół politycznych odbędzie się urzędowne przelanie części Górnego Śląska przyznanej Polsce około 15 stycznia.

Warszawa. (A. W.) Na jednem z ostatnich posiedzeń Rady ministrów postanowiono zwolnić od likwidacyi mienia ruchomego: a) osoby zatrudnione w przedsiębiorstwach przemysłowych, górniczych i handlowych na obszarze G. Śląska przyznanego Polsce; b) urzędników pocztowych i komunalnych na tymże obszarze, którzy osiedlili się już 1 stycznia 1908 r. Ustawa ta dotyczy tych osób, które pozostały na swych stanowiskach i pozostaną na nich przynajmniej na przeciąg dwunastu miesięcy.

Warszawa. (Telef. wł.). Rzeczoznawcy Ligi narodów wezmą udział podczas swego pobytu na G. Śląsku w obradach dziesiątej podkomisyi, poczem przestudyują sprawozdania tych podkomisyi, które zdołają zakończyć swe prace jeszcze przed wyjazdem Calondera z Górnego Śląska. Sfery zbliżone do Calondera utrzymują, że podróż jego na G. Śląsk ma charakter wyłącznie informacyjny, dlatego żadnych narad plenarnych polsko-niemieckich nie będzie.

Katowice. (A. W.) Do ministra Olszowskiego nadeszła depesza od Calondera z prośbą o opracowanie projektu objazdu przezeń tak polskiej strony Górnego Śląska, jak i niemieckiej. Calonder oznajmia w [...] że chce dokładnie zwiedz[...]

ADR[...]

[...] przewodniczących klubów radzieckich uchwalono następującą rezolucyę:

Reprezentacya m. Lwowa przesyła bratniemu grodowi wyrazy serdecznej radości. Lwów oczekuje z niecierpliwością chwili, w której przedstawiciele ziemi wileńskiej wspólnie z przedstawicielami Małopolski wschodniej oświadczą jednozgodnie w Sejmie warszawskim, że żadna moc nie potrafi ich rozłączyć ze zmartwychwstałą ojczyzną.

AGITACYA BOLSZ. NA WILEŃSZCZYŹNIE.

Wilno. (A. W.) W powiatach święciańskim i oszmiańskim rozwijają agitatorzy bolszewiccy energiczną propagandę pod hasłem walki klasowej i obalenia ustroju państwowego. Agitują oni za oddawaniem białych kartek przy wyborach. Pomimo jednak tej agitacyi opinia większej części ludności jest stanowczo przychylną dla Polski. Udział w głosowaniu będzie bardzo liczny.

Francya zniechęcona do Kowna.

Warszawa. (Telef. wł.). Francuskie ministerstwo spraw zagranicznych otrzymało z Kowna szczegółowe sprawozdanie swego przedstawiciela w komisyi Ligi. Sprawozdanie to wywarło złe wrażenie w kołach francuskich, które stwierdzają, że Litwa żywi niechęć do pokojowego rozstrzygnięcia zatargu kowieńskiego. Wynosi się wrażanie, że Kowno pozostaje pod wpływem rządu niemieckiego.

[...] dla Gdańska.

Warsz[...] Podczas swej niedawnej [...] senatorowie gdańscy [...] dodatko[...] wą umowę, według której rząd polski zgodził się obniżyć na okres 9 miesięcy taryfę celną [...] ściśle określonych kontyngentów, przeznaczonych dla konsumcyi Gdańska. Ażeby Gdańskowi ułatwić zastosowanie się do nowych warunków i wytworzenie się w fabrykach tych artykułów, które dotychczas sprowadzano z Niemiec, rząd polski zobowiązał się zwolnić od cel maszyny, przeznaczone na przebudowę fabryk na nowe potrzeby. Po upływie 9 miesięcy [...] zostaną zniesione.

Warszawa. (Telef. wł.) Od 1 stycznia zostanie [...] umowa celna pomiędzy Polską a Gdańskiem.

Anglia widzi we Francyi „wroga pokoju“.

Londyn. (A. W.) Stanowczy opór Francyi przeciwko ograniczeniu liczby łodzi podwodnych czyni w Anglii przykre wrażenie. „Daily Chronicle“ w artykule zatytułowanym „Francya jako wróg pokoju“ oświadcza, [...] egoistyczny militaryzm Francyi zniszczył po największej części nadzieje świata, że będą zredukowane wydatki na rzecz zbrojeń morskich. Francya odegrała na konferencyi waszyngtońskiej taką samą rolę, jaką Niemcy swego czasu odegrały w pamiętnej konferencyi w Hadze. Anglia nie może się zgodzić na dalsze ofiary finansowe ze swej strony, jeżeli Francya uzyskane dzięki Anglii kwoty pieniężne użyje na budowę łodzi podwodnych. Francya, ani żaden naród nie może liczyć na sympatyę Anglii, o ile będzie kontynuować zbrojenia zagrażające pokojowi świata.

„Westminster Gazette“ jest zdania, że stanowisko Francyi w sprawie rozbrojenia pociągnie za sobą poważne skutki tak dla Francyi i Anglii, jak i dla całego świ[...]

Waszyngton. (A. W.) Na [...] siedzeniu konferen[...] ski, że W[...]

Paryż. P. A. T. (Havas). [...]dzeniu senatu oświadczył w spr[...] Angorą między innemi, co następuj[...] ten pozwala nam wykonać mandat nad Syr[...] którą uważamy za kraj o cywilizacyi fran[...]skiej. Nie przyszliśmy do Cylicyi w celu ujarzmienia ludności, którą uważamy za [...]szych braci, nie pragniemy, aby żołnierze na[...] ginęli na ziemiach syryjskich“. Briand [...] przekonany, że pokój z Turkami przyni[...] wielkie korzyści moralne. Mówca zaprze[...] jakoby układ pokojowy z Angorą miał być [...]ktem nielojalnym w stosunku do sprzymierz[...]nych. Jest bowiem rzeczą jasną — koń[...] Briand — że dla dzieła powszechnego pok[...] Francya nie uczyni żadnego kroku bez po[...]zumienia się ze sprzymierzonymi.

Rosya nie demobilizuje!

Moskwa. P. A. T. (Wied. B. kor.) W[...] w Moskwie na kongresie dziewiątym mówi[...]cki o napadach białych band w Karelii[...] Ukrainie i na Dalekim Wschodzie i oświad[...] że ta sytuacya zmusza Rosyę do zastanowie[...] demobilizacyi. Zima będzie użytą do podni[...]nia sprawności armii rosyjskiej. Na wiosnę [...]dzie prawdopodobnie Rosya gotową na wsze[...] ewentualność, atoli rząd pragnie silnego i pra[...]dziwego pokoju.

Nowy odłam partyi komunistycznej.

Warszawa. (Telef. wł.) W łonie komunisty[...]nej partyi rosyjskiej utworzyła się nowa se[...] komunistów-kollektywistów, która zami[...] wystąpić z bezwzględną walką przeciw obe[...] polityce Lenina. Prezydyum tej partyi wy[...]gowało najwybitniejszych przedstawicieli [...]zycyjnych do odległych miejscowości w [...] pod pozorem konieczności uświadami[...] dności; i [...] przywódcę grup[...] stów, niejakiego Szafmikowa, w[...] Kowla, Łanowa na Ural, Ignatowa [...] południowej, Owsiannykowa do Syb[...]

Węgry żądają Górnej Słowaczyzny

Praga. (A. W.) „Slovacka Politika“ [...] że węgierska Izba handlowa w Miskolc[...] stosowała do Komisyi sojuszniczej w [...]szcie, a równocześnie do jej prezydyum [...]ryżu obszerny memoryał, w którym [...]dnia, że Węgry nie mogą istnieć bez Gó[...]waczyzny. Jest rzeczą konieczną, by cz[...] państwa Górnej Słowaczyzny powró[...] Węgier.

BENESZ NA RUSI PO[...]

Praga. (A. W.) Wczoraj [...]mier Benesz w celach inspek[...] Podkarpacką. „Narodni Politika“ [...] tej podróży wielkie znaczenie [...] bliskie [...]ygnięcie [...] łone[...]

... pojawiły się ... świadczą, że intryga, któ... ...dziła do oderwania dwóch po... od Polski, pracuje dalej nad przy...czeniem powiększonej Wileńszczyzny do Litwy. Gdy odrywano 16 listopada owe dwa powiaty, prasa liberyjna powoływała się na rzekome życzenie Francyi, która ma uznać wolę Sejmu wileńskiego jedynie pod tym warunkiem, że Lida i Brasław będą w tym Sejmie reprezentowane. Dziś zaś ta sama prasa odpowiada, że **F r a n c y a** (i Anglia) **n i e u z n a d e c y z y i** Sejmu wileńskiego, przyłączającej kraj do Polski, ale domaga się od rządu polskiego (!), by skłonił (!) Sejm wileński do ogłoszenia się konstytuantą i do pertraktacyi z Kownem w duchu federacyjnym. W ten sposób Polska straciłaby Wileńszczyznę i oba powiaty Lidę i Brasław. Według tychże informacyi rząd polski ma nawet wbrew uchwale Sejmu wileńskiego rozpocząć układy z Kownem o przyłączenie Wileńszczyzny do Litwy! Tego rzekomo żąda Francya, grożąc że w przeciwnym razie nie zgodzi się na wcielenie Wileńszczyzny i Galicyi Wschodniej do Polski.

Rząd polski nie ogłosił w tej ...wie dotąd żadnego komunikatu. Uwa... oczywiście za absurd, by rząd polski wbrew woli Wilna pracował nad jego oderwaniem od Polski. Jednak widać w tej informacyi nową ... federalistów, dążących za ...lką cenę, by Sejm wileński nie uchwa... połączenia się z Polską, ale rozpoczął układy z Kownem. W tym celu posługują się intryganci jakąś nową „wolą Francyi", podobnie jak na sfałszowany „rozkaz Fran...i" oderwano Lidę i Brasław. Chodzi tu obozowi belwederskiemu równocześnie o **s k o m p r o m i t o w a n i e F r a n c y i** w społeczeństwie polskiem. Tymczasem wiadomo, że polityka Francyi w sprawie Wilna i Galicyi Wsch. była dla nas stale życzliwą i nigdy nie wywierała nacisku na Polskę, wbrew jej interesom i jej woli. Poza rzekomą „wolą Francyi" stoją jedynie federacyjni intryganci.

Nieszczęściem jest przytem to, że w Paryżu i Londynie dobrze sobie z tego zdają sprawę, iż są u nas koła dążące do oddania Wilna Litwie. Nic dziwnego więc, że polityka Francyi — daleka od wywierania na nas nacisku — skłania się przecież do pozyskania Polski dla tego kroku. Gdyby ... federaliści wyrzekli się swych ... zabiegów, gdyby szanowali ... nikt w Paryżu ... myśli

...publiki białoruskie, ...e i rozdają polskie ziemie. ...rzucają w Paryżu projekty fede...yjne potem — z miną niewiniątka — ...wołują się na „wolę Francyi".

Z dnia politycznego.

...ważnienie wyborów do warszawskiej Kasy chorych.

Jak wiadomo, warszawską Kasę chorych ...anowali komuniści i socyaliści. Z ich go...darką nie mogli się naturalnie zgodzić de...ci Chrześcijańskiej Demokracyi, i, jak już ...osiliśmy, z zarządu Kasy ustąpili. Insty...yi tej groziło też, że stanie się nowem po...doświadczalnem czerwonych eksperymen..., ze szkodą najżywotniejszych intere... ...asy pracującej.

... szczęście do tego nie przyjdzie. Ponieważ ...dzono, że przy wyborach, które niespo...wanie dały większość komunistyczną, par... lewicowe dopuściły się licznych nadużyć, ...órym wn... ... pracy i ... unieważniło te wybory i ... wybrane władze Kasy, którą na razie zarządzać będzie komisarz rządowy.

Na skandaliczny wynik pierwszych wyborów do Kasy chorych wpłynęła niewątpliwie w znacznym stopniu obojętność kół narodowych, które w wyborach słaby wzięły udział. Toteż należy oczekiwać, że koła te nie dopuszczą ponownie do takiej hańby, by w stolicy Polski największą liczbę głosów otrzymali komuniści! Dziś, gdy wiadomo, że nasi domorośli bolszewicy wytężyli wszystkie siły, aby opanować tę tak ważną dla klasy pracującej placówkę, cały obóz chrześcijańsko-narodowy ... stanąć do walki z wrogami Polski i pol...go robotnika.

...migracya rosyjska przeciw traktatowi ryskiemu.

Pomimo tak strasznej lekcyi, jaką otrzymała dawna Rosya, zagraniczni jej reprezentanci niczego się nie nauczyli. Wciąż jeszcze łudzą się, że uda się bieg historyi powstrzymać i wyswobodzone z jarzma carskiego ludy włączyć ponownie w granice „nowej" Rosyi. Świadczy o tem wymownie memoryał, z jakim wystąpił do Rady najwyższej komitet wykonawczy paryskiej konferencyi b. członków rosyjskiej konstytuanty. Do komitetu tego należą pp. Kierenskij, Awksentiew, Makiejew, Minor i Zenzinow (eserzy); Miliukow, Winawer i Konowałow (kadeci), oraz Tatar Maksutow.

Otóż memoryał owego komitetu już we wstępie powiada, że „zjednoczenie ziem polskich i utworzenie niepodległego Państwa Polskiego, było jednym z głównych celów wojny Rosyi" (?). Zaś proklamacya rządu tymczasowego miała być dowodem, że „nowa Rosya była zdecydowana oprzeć stosunki polsko-rosyjskie na podstawach trwałej i wzajemnej przyjaźni". Ale... „na nieszczęście, czytamy w memoryale, pierwsze i zasadnicze postanowienie traktatu ryskiego sprawia, że urzeczywistnienie owego pragnienia rosyjskiej demokracyi będzie niesłychanie trudne, albowiem Polska, wyzwolona dzięki bezpośredniej współpracy Rosyi (?), rozpoczęła swój byt niepodległy od wzię...iału w rozbiorze ziemi i ludności rosyj...

Po t... ...ującym wstępie idą dalsze brednie, ... dowieść „rosyjskości" ziem, przyznany... ...olsce traktatem ryskim.

W koń... ...orowie memoryału oświadczają, że terytory... ...skie traktat od Rosyi „oderwał", jest e... ...icznie tak ściśle z Rosyą zrośnięte, że od... ...e to jest katastrofą (!) dla owego teryto... katastrofą dla Rosyi i dla Polski, katastr... dla Europy"...

Czy jednak nie byłoby lepiej, aby emigra...cya rosyjska, zamiast troszczyć się ... losy... ...śliła raczej o uwolnieniu Rosyi ... bolszewickiego?

Z prasy ludowej.

„Piast" na falach demagogii.

Noworoczny numer „Piasta" podaje „braciom chłopom pod rozwagę" pogląd historyozoficzny na ubiegły rok, w którym znajdujemy takie kwiatki demagogii:

„Na najliczniejszą warstwę narodu, na lud włościański, który w chwili niebezpieczeństwa złożył egzamin ze swojego patryotyzmu i gotowości do wszelkich ofiar, rzucono się z taką furyą, jak gdyby to chodziło nie o warstwę, stanowiącą rdzeń pacierzowy narodu, ale o przybłędów, o jakiś obcy twór w społeczeństwie. Ta walka przeciwko prawom ludu w Polsce, walka w istocie rzeczy przeciw Polsce ludowej, wyrażała się w coraz jadowitszem zniesławianiu przywódców ludu, w nieustannem podrywaniu powagi Sejmu, mającego charakter ludowy, w opacznem pojmowaniu swoich obowiązków przez większą część urzędników"...

A zatem walka z polityką Brylów, Ratajów ...ów jest ... się Polski ludowej ... ...ować nikogo, kto przysiągł wierno... ...osowi! Kto przeciw Piastowcom, ten przec... ludowi...

Pisze dalej „Piast", że walka z ludem ujawniła się „w myśli monarchi...j, będącej w gruncie rzeczy zdradą stanu". Żywioły wsteczne wszczepiły w masy rozgoryczenie i wprowadziły anarchię w administracyę państwową", a teraz chcą narzucić króla, któryby „odebrał ludowi prawa, jakie sobie wywalczył"...

W myśl wywodów „Piasta" należałoby zatem jedynego u nas — zdaje się — propagatora monarchii redaktora „Kuryera Polskiego" Rosnera, zaprzysiężonego belwederczyka, oddać pod sąd jako zdrajcę stanu.

Pomaga „wstecznikom" w ich haniebnej walce z „ludem" Stapiński — pisze dalej „Piast". Przemienił się Stapiński w „rzezimieszka obdzierającego ze czci działaczy ludowych i zohydzającego cały ruch ludowy". By zniesławić znienawidzonego konkurenta demagogii, ucieka się „Piast" do argumentu, którego nigdy przedtem nie używał. Stapiński zarzuca posłom piastowym, że dorabiają się majątku. **A ż y d o m w o l n o ?** — pyta na to „Piast" i dalejże zarzuca Stapińskiemu, że jest w spółce z żydami, że z żydami robi interesy naftowe, że żydów u siebie we dworze przed wojskiem przechowuje". A nawet pomysł tej „szatańskiej walki" Stapińskiego przeciw piastowcom wyszedł „od żydów, których rozkazy p. Stapiński spełnia".

Ten ostatni zarzut jest już z tego powodu śmieszny, że żydzi są zupełnie zadowoleni z piastowców, a piastowcy z żydów, z którymi w różnych spółkach pracują.

W innem miejscu „Piast" grozi „Skulszczykom, „maskującym dotychczas ludowość", że piastowcy „zapamiętają sobie" ich głosowanie nad § 52 ustawy o daninie — i wyciągną konsekwencye. Czyżby więc zespół centrowy już nie istniał?

Naprożno szukalibyśmy w „Piaście" uczciwej i szczerej polityki. Jest tylko demagogia. Zawodowi filosemici mają na ustach nawet frazesy antysemickie, by ochronić się przed zarzutami Stapińskiego. I czyż można wierzyć, że z tej partyi wyjdzie uzdrowienie stosunków politycznych na naszej wsi?

Rada m. Krakowa.

Wczorajszemu posiedzeniu Rady miejskiej przewodniczył prezydent miasta p. Federowicz. Przed porządkiem dziennym sekretarz p. Strasik odczytał interpelacyę radcy Mianowskiego w sprawie pomieszczenia szkoły im. Jachowicza w ubikacyach szkoły im. św. Scholastyki.

Z porządku dziennego przedkłada radca magistratu Dr Wydro wniosek sekcyi skarbowej i prawniczej dotyczący

podwyższenia grosza czynszowego

z 10 na 25% od 1 stycznia 1922. Wniosek oparty jest na ustawie o sanacyi finansów miejskich z dnia 17 grudnia 1921. Ponieważ jednak ustawa ta dotychczas nie weszła w życie, przeto na razie należy posiłkować się podwyższeniem grosza czynszowego, pobieranego dotychczas w Krakowie w wysokości 10% od czynszów brutto. Z okazyi przedłożonego wniosku prezydent miasta przedstawił Radzie dotychczasowe ustawy sejmowe, dzięki którym miasta uzyskają

stałe źródła dochodów.

Do tych źródeł należy:

1) 30% **o d p o d a t k u d o c h o d o w e g o**;

2) **c a ł y p o d a t e k o d n i e r u c h o m o ś c i** wynoszący od 15—25% dochodu z realności netto. Podatek ten jest na razie przewidziany do końca r. 1923;

3) **p o d a t e k o d l o k a l i** (dotychczasowy grosz czynszowy), który w wysokości najmniej 25% od czynszu płacić będą lokatorowie.

Podatek ten pobiera właściciel realności, za co otrzymuje 5% prowizyi.

Ponadto moc obowiązującą posiadają nadal ... uchwa... ustawy z października 1919 ...

4) **d o d a t e k d o p o d a t k u ...w e g o** (państwowego przemysłowego) ...szący najwyżej 100% tego podatku.

5) **d o d a t e k d o p o d a t k u o b r o ...w e g o** (od zysków) wynoszący najwyżej ... pro mille.

Ponadto posiadają i nadal moc obowiązu... postanowienia o innych opłatach na rzecz m... oparte na ustawie z 19 października 1919 a to aż do chwili, gdy ustawa z dnia 17 gr... dnia b. r. wejdzie w życie.

W dyskusyi nad wnioskiem oraz expose ... Federowicza zabrał między innymi głos r. m. p. **H o l e k s a**, który domaga się reformy administracyi miejskiej, bo bez tej reformy wszelkie nowe i dalsze opłaty nie osiągną swego celu. Po zamknięciu dyskusyi wniosek sekcyi uchwalono.

Następnie uchwalono wniosek sekcyi skarbowej i prawniczej w sprawie

podatku od biletów pasażerskich i bagażowych na kolejach.

Według wniosku opłaca się od biletu kolejowego i bagażowego na rzecz gminy Krakowa podatek w wysokości 2% od biletów pasażerskich, przyczem podatek od biletu III klasy nie może przenosić jednorazowo 25 Mk. To samo od biletów bagażowych bez względu na klasę. Od podatku tego uwolnione są bilety ulgowe, oraz bilety wolnej jazdy. Podatek ten ściągać będą kasy kolejowe, które za to otrzymają 2% prowizyi od wpłaconej co miesiąc sumy. Podatek od biletów oparty jest na ustawie ramowej z dn. 19 paźdz. 1919. Wniosek odesłano ponownie do sekcyi.

O gmach na Gródku.

Żywą dyskusyę wywołał wniosek sekcyi ekonomicznej i prawniczej oraz komisyi plantacyjnej w sprawie zezwolenia na wybudowanie na Gródku budowli o wysokości 21 m. Przeciw wnioskom wypowiedział się radny m. ks. **K a s p r z y k**, który wysuwał argumenty natury artystyczno-zabytkowej. R. m. inż. **D r o b n i a k** poddaje krytyce działalność budownictwa miejskiego, które nie obmyśliło dotychczas planu rozbudowy miasta, skutkiem czego nie mogą powstać w Krakowie wielkie gmachy. Radca ks. Dr **C a p u t a** oświadcza się również przeciw wnioskowi.

Inni mowcy, jak Dr Drobner, Oplustil, Dr Ehrenpreis i wiceprezyd. Rolle oświadczają si... za wnioskiem sekcyi. Referent tej sprawy r. ... Dr Muczkowski nie pojawił się. Widoc... wstydził się referować rzecz, która mu... ...wołać niezadowolenie tych, którzy prag... ...chować zabytkowy charakter śródmieś...

Wniosek odraczający ks. Kasprzyka został odrzucony, a większość Rady **u c h w a l i ł a w n i o s k i s e k c y i**. W ten sposób otwarto drogę dla spekulantów i dorobkiewiczów wojennych, którzy zechcą Śródmieście zabudować wstrętnymi budami czynszowymi, nie dbając o architektoniczny charakter miasta.

W dalszym ciągu obrad przedłożył dyrektor wodociągu miejskiego p. Jaszczurowski wnioski w sprawie

podwyższenia opłat za wodę.

W dyskusyi nad przedłożeniem zabrał głos radny m. p. **A d e l m a n**, który w znakomitych wywodach przedstawił bezpodstawność podwyższania podatku od wodociągu, zanim zarząd wodociągu nie zreformuje swej gospodarki i nie wprowadzi takich technicznych reform, któreby potaniły koszta wodociągu miejskiego. Po przemówieniu kilku radców m. przyjęto zmodyfikowany wniosek w tem brzmieniu, że opłaty wodociągowe podwyższa się do 50%. Jednakże pobór podwyższonego podatku nastąpi dopiero od chwili zmiany ustawy o ochronie lokatorów, a wysokość procentową uchwali każdorazowa Rada miejska.

Kupujcie tylko u chrześcijan

...M W „ZJED... ...oznańska o... ...odowem", ...szość robotnik... na G. Śląsku ... ...ło się w ostatni... ...cyą partyjną N. P. R. i ... kalizmu rywalizowało z socy... tego pewna część członków ... rzyła osobny Związek pod ... „Zjednoczenie Zawodowe", jako oddział ce... nej organizacyi Związków zawodowych chr...ścijańskich w Warszawie. W dniu 21 b. m. wybrano w Poznaniu zarząd Oddziału, który wyraźnie stoi na gruncie chrześcijańskim. Również i na G. Śląsku rozpoczęto już prace, celem utworzenia podobnego oddziału, opartego o centralę krakowską.

Kraków, 31 grudnia.

ZBIÓRKA NA POGOTOWIE RATUNKOWE. Wczoraj rozpoczęła się w Krakowie doroczna 3-dniowa zbiórka pieniężna na rzecz ochotniczego Towarzystwa ratunkowego. Już wczesnym rankiem wyjechały na miasto pięknie przybrane w zieleń samochody ..., które za... ...nywały się przed ... znać ...ałem trąbki o swem ... moch... wysiadały uproszon... którzy ...stępowali do sklepów ... na rz... Towarzystwa, chę... przez ...pców krakowskich. ...ły dzień wczorajszy trwała ... gotowia w tramwajach na ... gdzi... ...ktorzy przy wy... zdy ściągali od publiczno... za pokwitowaniami. Wi... tystki scen ... cel ski... dobna ...

...gla górnośląskiego dla gazowni miejskiej jest bardzo nieregularna i niewystarczająca, pomimo poważnych nadpłat, uskuteczniajanych przez gazownię w odnośnych koncernach węglowych. Aczkolwiek dyrekcya gazowni wysyłała kilkakrotnie urgensy telegraficzne, stan ten nie doznał polepszenia. W ostatnich dniach zapasy węgla wyczerpały się zupełnie, tak, że jeżeli do dnia dzisiejszego nie nadejdzie większy transport węgla, ruch gazowni zostanie wstrzymany już w południe dzisiaj, t. j. w sobotę. Wobec prawdopodobieństwa wstrzymania dopływu gazu, mieszkańcy Krakowa winni we własnym interesie pozamykać szczelnie kurki od lamp, kuchenek, oraz aparatów gazowych, aby w ten sposób zabezpieczyć się przed wypadkami.

REJESTRACYA WOJSKOWYCH. Ministerstwo spraw wojsk. zarządziło przeprowadzenie rejestracyi byłych wojskowych (zarówno i oficerów) z armii polskiej, zwolnionych bez przeglądu lekarskiego, a roszczących pretensye do zaopatrzenia inwalidzkiego, oraz byłych wojskowych z armii zaborczych, którzy dotychczas roszczeń swoich nie zgłosili. Reflektanci winni zgłosić się z dokumentami w referatach inwalidzkich przy powiatowych komendach uzupełnień, na terenie których stale zamieszkują, na dni 3 przed niżej podanymi terminami komisyi rewizyjnej. Zamieszkali w Krakowie mieście i Podgórzu mieście winni zgłosić się w koszarach

Nauka zwalczająca zło.

Ostatnie posiedzenie krak. Towarzystwa ...zoficznego miało warunki po temu, ażeby ...dać otuchy wszystkim, którzy dziś śledzą z niepokojem przerażające zaiste postępy ...tuiczości i doprawacyi obyczajów. Zara... mogło też przekonać nieuprzedzonych, że ...ddania nader cennych usług społeczeń... ...m dzisiejszym powołaną jest filozofia, w każdym ze swych integralnych dzia... ściśle się wiążących, jak teorya poznania, metodologia, psychologia, etyka i este...

Prof. Dr. **R e i n h o l d** przedsta... ...ie zajmującym, jasnym i pełnym ... uwag wykładzie powody, które ... jego zdaniem, do przyznania cha... ... osobnej nauki systematycznemu ze... ...i usiłowań umysłowych, skierowanych ...niejszaniu conajmniej liczby przestępstw ...cach możliwości fizycznej, jeśli już nie ...nąć ich w całości i zapobiedz ra... ...ich ponawianiu się. Za taką naukę ... **p o l i t y k ę k r y m i n a l n ą**, której ... ma być wynalezienie i skombinowa...h środków, któreby się najlepiej na... do owego celu w świetle psychologii ...tystycznych, zebranych dla ludności ... Musi się to oczywiście ...lków dotychczas używa... krótkotrwałe stosunkowo ...ierzane po raz pierwszy, ...dają się być szkołami dla przy... ...wych przestępców, aniżeli sposobami zaradzenia i poprawy. Żaden jednak rzecznik surowszych zasad etyki, a zwłaszcza czynny wyznawca etyki chrześcijańskiej nie zgodzi się zapewne nigdy ze zdaniem prof. R., iż **p o z a o b r ę b i n t e r e s u p u b l i c z n e g o i z a d a ń p a ń s t w a w y c h o d z i ł a b y w a l k a z r o z l u ź n i e n i e m o b y c z a j ó w**, którąby się toczyło zapomocą przepisów grożących karami, w szczególności zaś ze zdaniem, że nawet do karania za czyny przeciwko naturze braknie słusznej prawnej podstawy.

Bardzo ożywiona dyskusya, jaka się następnie wywiązała, pobudziła zapewne niejednego z jej uczestników do refleksyi, a choć nie doprowadziła do wyników zupełnie zgodnych, należy się spodziewać, że usilne przemyśliwanie nad tą sprawą, nad zjawiskami mogącemi ją oświetlić, wyda ostatecznie owoce godne nakładu trudów.

Teoretyk najodpowiedniejszej swojemu celowi polityki kryminalnej, t. zn. takiej, która przedstawia najkorzystniejsze widoki powściągnięcia od naruszeń przepisów ustawowych, zawierających w pierwszym rzędzie sankcye karne, musi się liczyć z okolicznością, jakie pobudki wśród przeważnej części społeczeństwa danego przejawiają najsilniejszą skuteczność. Okazałby się niepoprawnym marzycielem, gdyby sam ceniąc najwyżej poczucie czci wewnętrznej, ambicyę lub pragnienie wolności, odwoływał się w zalecanych przez siebie środkach raczej do tych sprężyn czynów i zaniechań, aniżeli do oba... przed cierpieniami fizycznemi i ... majątku, mimo, że otaczająca ... ...znie częściej daje mu podstawy do wniosków o wpływie owych obaw na zachowanie się jej jednostek.

Chcąc ziścić wysoko zakreślony ideał współżycia ludzkiego, wolnego od gwałtów, oszukaństw i wyzysków, trzeba być nieubłaganym realistą w stwierdzaniu stanu, jaki **j e s t o b e c n i e** i który domaga się zmiany. Nauka zwalczająca zło, musi śmiało i konsekwentnie przeprowadzić hasło: nie upiększajmy w naszych sądach ani siebie ani drugich, niech przekonywa nas tylko to, co ziszczone, co trafia do nas wymową samych faktów, doświadczeniami sprawdzonych i wymową cyfr, które poprawnie zestawiają owoce doświadczeń. Właśnie ponieważ jest do życzenia, aby kiedyś jak najwięcej ludzi kierowało się w swych postępkach pobudkami szlachetnemi, nie należy tracić z oczu i z pamięci doświadczeń smutnych, które uczą, że tylko wyjątkowo i na czas krótki dzisiejszy człowiek przeciętny działa bez zarzutu, jeśli mu nie grozi (jego przekonaniem) nic osobliwie dlań dotkliwego, w razie gdyby działał inaczej.

Na owem zebraniu podnoszono, że nawet w tak kulturalnej Anglii udało się dopiero **k a r ą c h ł o s t y** powściągnąć **p l a g ę m a s o w y c h r o z b o j ó w**. Często z rodzaju przestępstw łatwo jest wymiarkować, jaka kara dla ich sprawców byłaby najboleśniejszą. Tak np. dążącego do wzbogacenia się sposobami niegodziwymi, podstępami lub wyzyskaniem swojej przewagi gospodarczej, przejmuje największym lękiem niebezpieczeństwo utraty zna... ... co już posiada. Temu ... się zapomocą schlebiania zwierzęcym instynktom tłumów, grania na ich zmysłach i splugawionej wyobraźni, może być odstraszającym hamulcem ukazane mu odpowiednim paragrafem ustawy karnej prawdopodobieństwo odjęcia wyrokiem sądowym prawa wyboru na posła i na przedstawiciela instytucyi samorządowych.

Wobec nieletnich przestępców elementarnym przykazem zadań państwa i społeczeństwa jest **o d s u n ą ć** od nich **j a k n a j d a l e j t e w p ł y w y**, którym musi być przypisane ich pierwsze wykolejenie się i uchronić ich przed wpływami dalszymi i może jeszcze szkodliwszymi, jakie są do przewidzenia w razie, gdyby wykonawca kary spowodował ich zetknięcie się z przestępcami starszymi i doświadczeńszymi.

Naukowa teorya celowej walki z bezprawiem i ze zwyrodnieniem obyczajowem może tylko w sądach ogólnych i warunkowych (tj. połączonych z zastrzeżeniami ze względu na okoliczności czasu i miejsca) formułować swoje wyniki: Zawsze jeszcze potrzeba dzielnych i zręcznych sztukmistrzów, którzyby zastosowywali w praktyce te wyniki. Musi to być zastosowanie takie, żeby w walce motywów brała udział niemal zupełna pewność, iż szkodnika dosięgnie ramię sprawiedliwości, a w wypadkach niepochwytnych dla kodeksu conajmniej pręgierz opinii publicznej tak, że niedorzecznie wielkie brałby na siebie ryzyko, gdyby próbował obejść prawo, a opinię wprowadzić w błąd.

Ogromny wpływ jednak na łatwiejsze lub trudniejsze wytworzenie się owej pewności, iż zła wola ulegnie karze, ma pogląd na świat wyznawany szczerze przez tych, którzy zamierzają powściągać innych od wykroczeń przeciw prawu i etyce i sami chcą się ustrzedz od tych wykroczeń. Gdzie niema **p r z e k o n a n i a o i s t n i e n i u i r z ą d a c h i n n e j s p r a w i e d l i w o ś c i**, jak **t y l k o l u d z k i e j** i o innem trwaniu świadomości, jak tylko związanem z wymianą materyi w znanych nam ciałach żywych, tam jest ułudnem rojeniem nadzieja, że znajdą się rzecznicy i szermierze interesów ogółu dość liczni, energiczni i wytrwali, żeby zdołali przeciwstawić tamę skuteczną zalewowi wszelakich rodzajów sobkostwa ujemnego jednostkowego, rodzinnego, klasowego, partyjnego, ale i narodowego egoizmu szkodliwego prawdziwym interesom narodu i państwa na dalszą metę. Nie można bez następstw fatalnych głosić, iż wszystko, co jest dla człowieka osiągalne, ogranicza się do jego tutejszego żywota i równocześnie żądać od niego, ażeby się wyrzekł wielkich namacalnych korzyści i przyjemności, jakie mu po obraniu wiary pozostały jedynie uchwytnemi, tylko na zasadzie tej racyi, że za wiele ryzykuje, narażając się na konflikt z kodeksem karnym i z opinią. Odpowie on wtedy w myśli (jeśli nie słowami): „pozostawcie sprawę tego ryzyka mnie samemu". I naprawdę wśród takich rozpowszechnionych usposobień zabrakłoby państwu dostatecznej liczby odpowiednich żandarmów, którzyby mogli i chcieli zapobiegać walce wszystkich ze wszystkimi ... skrytej, nawet gdyby ... przeznaczył wszystkie ... ochronę życia i mienia.

im. Sobieskiego, zamieszkali Kraków powiat, Podgórze powiat, Bochnia i Wieliczka w Podgórzu, koszary Jagiellonów, ul. Kalwaryjska. Terminy urzędowania stałych komisyi: Styczeń 3, 4, 16, 17, 30 i 31; luty: 3, 4, 16, 17, 18; marzec: 2, 3, 4, 16, 17, 18; kwiecień: 3, 4, 19, 20, 21 i 22.

CENY MIĘSA WOŁOWEGO. Ustaloną przez komisyę miejską dla badania cen w Krakowie cenę mięsa wołowego na 235 Mk. za 1 kilogram zatwierdziła Komisya wojewódzka na razie z tem, że cena ta odnosi się do mięsa pierwszorzędnej jakości, sprzedawanego w jatkach, z dokładką najwyżej 25 proc. Cena tego samego mięsa, sprzedawanego na placach publicznych, ma być stosunkowo niższa.

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. Wczoraj w warsztacie ślusarskim przy ul. Sławkowskiej l. 14, zatrudniony tam w charakterze pomocnika 22-letni Zygmunt Kuc, inwalida wojskowy, pośliznął się na posadzce i złamał nogę. Pogotowie ratunkowe, po opatrzeniu, przewiozło ofiarę nieszczęśliwego wypadku do szpitala.

SPRZENIEWIERZENIE. Do policyi doniósł p. Paleta, że jego współlokator sprzeniewierzył 17.500 Mk., którą to kwotę dał mu Paleta do przechowania.

WŁAMANIE. Wczoraj nieznani sprawcy włamali się do mieszkania p. Gilla, urzędnika województwa krakowskiego. Włamywacze porozbijali szafy i kufry i zrabowali znaczną ilość bielizny i garderoby, wartości miliona marek.

KIESZONKOWCY. Policya aresztowała Teofilę Koprynię, lat 20 i Franciszka Kumalę, lat 19, którzy przechodzącej ulicą Wiślną p. Stahlowej skradli portfel z kwotą 5000 Mk. i kilkunastoma koronami czeskiemi. Trzeci wspólnik zbiegł z łupem.

OBŁAWA. W dniach 28 i 29 grudnia zarządził komisaryat I w swoim rejonie obławę, podczas której aresztowano kilkanaście osób podejrzanej konduity.

Z Polski i ze świata.

UCHODŹCY Z UKRAINY. Ministerstwo spraw wewn. wydało okólnik do starostw galicyjskich z wyjaśnieniem, że uchodźcom z Ukrainy wolno przebywać w powiatach Małopolski, z wyjątkiem miast wojewódzkich i powiatów nadgranicznych.

GŁÓD W POŁUDNIOWEJ CZĘŚCI UKRAINY. Według wiadomości z Odessy, głód w powiecie odeskim zatacza coraz szersze kr... W niektórych wsiach głoduje 90 proc. ludn... W trzech powiatach mikołajewskiej gub... ...objęła ...zmała 400.000 ... Dla wyżywienia tej ludności do przyszłego zbioru potrzeba około 6 milionów pudów zboża. W gubernii zaporożskiej (aleksandrowskiej) liczba głodujących dosięga 226.000. Wypadki śmierci głodowej wzrastają. W jednym tylko powiecie melitopolskim do dnia 1 grudnia zarejestrowano 459 wypadków śmierci głodowej. „Stanok" donosi, że w okolicach nad morzem Czarnem panuje straszny głód. Konie wyginęły prawie zupełnie. Śmiertelność dzieci, chorych na skorbut, wzrasta z dnia na dzień. 25 procent ludności niema zupełnie pożywienia. Daje się odczuwać brak jakiejkolwiek organizacyi, która zapobiegłaby rozszerzaniu się klęski głodowej.

PODWYŻSZENIE TARYFY NA KOLEJACH AUSTRYACKICH. „Neue Fr. Presse" donosi, że na wczorajszem posiedzeniu Izby handlowej oficyalnie zawiadomiono ze strony rządu, iż w terminie ustalić się mającym nastąpi podwyższenie na kolejach austryackich taryf osobowych o 200 proc., a taryf towarowych o 150 pr.

OBRAZEK Z PAŃSTWA DOBRYCH OBYCZAJÓW. Wielką sensacyę wywołało w Berlinie aresztowanie szajki złodziejskiej, do której należeli synowie i córki berlińskich rodzin obywatelskich. W więzieniu znajdują się już żona i teściowa dyrektora państwowego zakładu handlowego i 8 młodych ludzi. Towarzystwo to zajmowało się okradaniem sklepów i wysyłaniem skradzionych towarów do Holandyi. Banda ta urządzała wspaniałe zabawy w bogato urządzonych apartamentach. Urzędnicy kryminalni byli przekupieni dużemi kwotami. Szkoda wyrządzona wynosi od 8—10 milionów marek. W posiadaniu członków bandy znaleziono w gotówce 90 tysięcy marek i towaru za milion marek. Szajka ta miała znaczne konta po rozmaitych bankach.

REPORTERZY PRZEDEWSZYSTKIEM. Dzienniki amerykańskie podają dowcipne odezwanie się przedstawiciela Japonii na konferencyi waszyngtońskiej, ks. Tokugawy.

Jeden z reporterów zadał księciu następujące pytanie:

— Czy nie sądzi książę, że my, reporterzy amerykańscy, jesteśmy zbyt natarczywi?

— Rzeczywiście — odparł delegat japoński. — Tak naprzykład, przed otwarciem konferencyi wielebny Aberanthy odczytał modlitwę za powodzenie obrad. Otóż tekst tej modlitwy, pięknie wydrukowany, doręczono najpierw reporterom. Musiał więc prędzej dotrzeć do waszych dzienników, niż do Pana Boga!

Ze świata katolickiego.

O ODBUDOWĘ KOŚCIOŁA KRESOWEGO. Miasteczko Szczurowice, położone nad Styrem we wschodniej Małopolsce, zostało w czasie wojny zupełnie zniszczone. Nie został ani jeden budynek z całego miasteczka i sąsiednich wsi, należących do parafii łać. w Szczurowicach. Piękny kościół murowany, w stylu romańskim, rozkazał generał-major Urbański, dowódca 46 austr. dywizyi piech., wysadzić ekrazytem na trzy dni przed ofenzywą niemiecką na Tarnopol w roku 1917. Z braku kościoła i mieszkania, przez 2 lata nie było tam księdza. Obecny proboszcz, mieszkający w barakach, przystępuje na wiosnę 1922 r. do budowy kościoła i plebanii. Mieszkańcy Szczurowic, zniszczeni najokropniej i mieszkający w ziemiankach, apelują do ofiarnych serc tych, którzy wiedzą, czem jest kościół na kresach wschodnich, by pospieszyli z pomocą. Każda ofiara będzie przyjętą z wdzięcznością.

Datki nadsyłać należy na ręce proboszcza ... Józefa Szelesta; przyj... ...istracya naszego pisma.

Ze spraw ukraińskich.

...AWIE FEDAKA i towarzys... ...kta przesłano do prokuratory...

Z ... PRZEZ POLSKĘ DO PRAGI. „Ridn... ...osi z Kamieńca Podolskiego, że zbie... ...ą polską profesor tamtejszego uni... Uhryński. Obecnie przebywa on na o... ...ku w Bochni i ma zamiar objąć katedrę ...nym uniwersytecie ukraińskim w Prad...

POBÓR NA WOŁYNIU. „Ridnij Kraj" skarży się na to, że władze polskie, ogłosiwszy niedawno na Wołyniu pobór rekruta, musztrują obecnie do wojska nawet emigrantów ukraińskich, przebywających tylko czasowo na ziemiach Polski. Emigranci ci odbyli zresztą swą powinność wojskową w armii ukraińskiej. „Ridnij Kraj" zaznacza również, że komisya poborowa nie uwzględnia szarż ukraińskich wojskowych i wzywa ministerstwo spraw wojskowych do ...nięcia tych niewłaściwości.

Zawiadomienia i komunikaty.

ZWIĄZEK STRÓŻÓW przy nadchodzącym Nowym Roku składa serdeczne życzenia właścicielom i administratorom kamienic, przypominając zarazem, że po uczciwych i pracowitych stróżów należy zgłaszać się do biura Związku stróżów przy ul. Zwierzynieckiej l. 7, w Krakowie.

KURS DLA PISARZY GMIN WIEJSKICH, 23-ci z rzędu, urządza tymczasowy Wydział samorządowy z dniem 1 lutego b. r. Kurs trwać będzie do 12 kwietnia b. r. Pierwszeństwo w przyjęciu będą mieli inwalidzi wojskowi. Podania o przyjęcie należy wnosić na ręce właściwego Wydziału powiatowego. Zasiłków nie będzie się kandydatom udzielać żadnych.

CEGIEŁKI WAWELSKIE.

Dalsze cegiełki wawelskie ufundowali: 1611-tą Bank ziemi polskiej w Lublinie; 1612-tą pracownicy Banku ziemi polskiej w Lublinie i wszystkich oddziałów; 1613-tą oficerowie i szeregowi 6 p. p. Legionów; 1614-tą rodzina Dźwigalskich w Miechowie; 1615-tą uczniowie Konwiktu chyrowskiego 1921/22 r.; 1616-tą dowódca 3 bat. 10 p. art. cięż. por. Andrzejewski i szeregowi bateryi; 1617-tą Janowie Krzyżanowscy, Krosno; 1618-tą wojewoda i starostowie województwa nowogrodzkiego; 1619 27 p. a. p.; 1620-tą George S. U. Pearson Cologne; 1621-szą Kathleen Maridin November 3 R. O.; 1622 i 1623-cią Walter Patrick Barclay the Black Wath — wpłacając po 30.000 Mk. za cegiełkę. Pozatem Wojciech Brzek, płatniczy restauracyi kolejowej w ... złożył 5000 Mk. na cele odnowienia Wawelu.

NEKROLOGIA.

Ś. p. major Stanisław Trojanowski. W Warszawie zmarł 22 grudnia b. r. Stanisław Trojanowski, major wojska polskiego. Rzucony losem we wczesnej młodości do Rosyi, dorobił się na drodze przemysłu znacznego mienia. Gdy wybuchła wojna Trojanowski znajdował się właśnie na wypoczynku letnim w Zakopanem. Nie namyślając się ani chwili, oddał szesnastoletniego syna swego do tworzącego się pułku ułanów, a sam, jako specyalista, założył pierwsze warsztaty intendantury legionów, przywoławszy do współpracy nieomal wszystkie naówczas odcięte od Królestwa kobiety, dając wielu z nich możność utrzymywania się przy tem zajęciu.

Z rozwojem wypadków wojennych Stanisław Trojanowski, wówczas porucznik I brygady, stał się więźniem stanu w Dülfalvo, znosząc z bohaterskim spokojem moralny i materyalny ucisk, a gdy wrócił do kraju, to w pamiętne dni ucieczki Niemców odebrał z ich rąk olbrzymie składy na Powązkach, dopilnowując, aby skarb polski nic nie stracił.

W RECENZYI Z „BARONA KIMMLA" djablik drukarski wypłatał figla wykonawczyni głównej roli (studentki filozofii), p. H. Ordonównie i porwał ją ze szpalt, konfiskując w tekście jej nazwisko. Uczynił to z pewnością nie ze złośliwości, lecz raczej z sympatyi do swej rywalki ze sceny.

Z teatrów krakowskich.

WIECZORY SYLWESTROWE ARTYSTÓW TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO obudziły wielkie zainteresowanie, tak, że prawie wszystkie bilety już wykupiono. Drugi wieczór odbędzie się w niedzielę 1 stycznia. Atrakcyjny program wieczoru uświetni zwłaszcza doskonała szopka p. J. Migowej, przedstawiająca wybitne i popularne osobistości naszego miasta, dalej doskonała komedya: „Mężowi najwygodniej" Caillaveta i Flersa, oraz wielce urozmaicony program kabaretowy, w którym nasi artyści ukażą się w odmiennych, niż zwykle, rolach śpiewaków, monologistów i t. p. — Początek o godz. 11 w nocy.

OPERA I OPERETKA. Wobec niezwykłego sukcesu, jakim się cieszy „Baron Kimmel", operetka ta graną będzie jeszcze dziś, w sobotę 31 b. m., o godz. 7 i pół wiecz. i w niedzielę po południu.

WESOŁA NOC SYLWESTROWA W TEATRZE: „OPERA I OPERETKA" przy ul. Rajskiej 12. odbędzie się dziś o godz. 11 w nocy, z udziałem najwybitniejszych sił kabaretowych i operetkowych, oraz całego zespołu baletowego. Conferencieur dyr. St. Poleński, zaś część muzyczną powierzono kapelmistrzowi p. St. Barańskiemu i p. A. Kowalikowi.

Z TEATRU „NOWOŚCI" komunikują: W nocy o godz. 11 „Szalona noc sylwestrowa", która w teatrze „Nowości" posiada swą dobrą tradycyę. Wesołe piosenki, barwne monologi i znakomita aktówka „Ku-ku", z pp.: Czernekówną, Walewską, Wolińskim i Pilarskim, oraz balet, wypełnią bogaty program. W Nowy Rok po południu „Manewry jesienne", a wieczorem „Rewia operetkowa-baletowa" w 12 obrazach, która da przegląd najlepszych operetek ubiegłego roku. Balet „Arlekinada" i „Taniec wschodni" dopełnią wspaniałego programu.

SYLWESTER W STARYM TEATRZE. D... w sobotę 31 b. m., odbędą się w Starym T... o godz. 7 i pół i o godz. 9 i pół w ... „Wieczory sylwestrowe". Bogaty progra... ...nają nasi najświetniejsi artyści z Józefem Urstein-Pikusiem na czele. Nieliczne bilety są do nabycia u Br. Lipskich, Sławkowska 8.

REDUTA SYLWESTROWA, połączona z maskaradą, odbędzie się dziś, w Dzień Sylwestrowy, o godz. 12 w nocy w salach Starego Teatru, pod kierownictwem baletmistrza Józefa Ciesielskiego.

Repertuar teatru miej. im. J. Słowackiego.

Sobota 31 b. m.: „Sąsiadka".
Niedziela 1 stycznia: Po południu „Betleem polskie", wieczorem „Sąsiadka".
Poniedziałek 2 stycznia: Sąsiadka".
Wtorek 3 stycznia: „Sąsiadka".
Środa 4 stycznia: „Sąsiadka".

Miejski teatr: Opera i Operetka.

Sobota 31 b. m.: wieczorem „Baron Kimmel", w nocy „Wesoła Noc Sylwestrowa".
Niedziela 1 stycznia: Po poł. „Baron Kimmel", wieczorem „Cavaleria rusticana" i „Pajace".

Repertuar „Nowości".

Sobota 31 b. m.: Po poł. i wieczorem „Urszula", o godz. 11 w nocy Noc Sylwestrowa.
Niedziela 1 stycznia: Po poł. „Manewry jesienne", wieczorem „Rok 1922" w 12 obrazach (przegląd operetek).
Poniedziałek 2 stycznia: „Urszula".

Od Wydawnictwa.

Prosimy o odnowienie i rychłe nadesłanie prenumeraty, w celu uniknięcia przerwy w przesyłce dziennika.

Nauka, literatura, sztuka.

WYDAWNICTWA „IGNISU" DLA DZIECI. Nadzwyczajne przygody imci Pana Tartarina z Taraskonu, klasyczne dzieło humoru Alfonsa Daudet'a, ukazało się w polskiej przeróbce dla młodzieży nakładem Tow. Wydawniczego „Ignis". Wyprawa nieustraszonego myśliwego na lwy do Afryki, obfitująca w wielce komiczne epizody, zilustrowana została z niepospolitym talentem przez Kamila Mackiewicza, który w dwudziestu kilku jednobarwnych i dwubarwnych rysunkach dał świetny przegląd dziejów Taraskońskiego bohatera.

Książka wydana w dużym formacie, w kredowej, barwnej okładce, nadaje się dla czytelników wszelkiego wieku, zapewniając im kilka godzin śmiechu.

Nakładem tej samej firmy ukazała się również najnowsza bajka Benedykta Hertza p. t. „Bażant Złocisty", z ilustracyami K. Mackiewicza. Bajkę tę, napisaną poetyczną prozą, przerobił jednocześnie autor na wierszowany utwór sceniczny, który będzie grany niedługo w teatrze „Reduta".

Żydzi w literaturze niemieckiej.

W świeżo wydanej książce p. t. „Die deutsche Dichtung der Gegenwart. Die Jüngsten", w rozdziale „Die jüngeren Expressionisten" pisze prof. Bartels z Weimaru co następuje:

„Wyliczyliśmy w niniejszym rozdziale 161 nazwisk, wśród których znajduje się przeszło 40 żydowskich. Jeżeli tak dalej pójdzie, to za lat dziesięć połowę naszych poetów będą stanowili żydzi. Przy stosunku liczebnym żydów do Niemców w Niemczech, jak jeden do stu, oznacza to taki zalew obcego ducha, że wkońcu największy osieł niemiecki musi na ten fakt oczy otworzyć".

Już same nazwiska tych „niemieckich" poetów mówią dużo, spotykamy tam bowiem takich Germanów, jak Kohn, Kahane, Kahn, Beck, Fuchs, Zweig, Jacob, Rubiner, Gideon i t. p.

W innym rozdziale, zatytułowanym „Der Sensationalismus und die Herrschaft des Judentums", czytamy:

„Żydzi wyobrażają sobie, że rządzą duchowemi bogactwami narodu niemieckiego, tymczasem zmieniają oni te bogactwa na sposób żydowski i tym sposobem je niszczą... Żaden poeta żyd, piszący po niemiecku, nie jest wolnym od szukania sensacyjności, co ma swój powód w żydowskiem karyerowiczowstwie i we właściwej żydom próżności. Żyd jest nam, Niemcom, zbyt obcy, aby patrzeć, jak należy, na nasze życie i zanadto samym sobą zajęty, aby być zdolnym do tej szczerej prostoty, której wymagamy od każdego przedstawienia objawów życia. Wszędzie bez ojczyzny, osobliwa mieszanina zimnego sprytu geszefciarskiego i przesadnego patosu, nie posiada żyd wewnętrznego powołania, aby zostać prawdziwym poetą".

Berlin ośrodkiem emigracyi rosyjskiej.

Dzienniki niemieckie podają, że Berlin stał się obecnie centralnym punktem, w którym gromadzi się emigracya rosyjska. Liczba emigrantów z „raju" bolszewickiego w Berlinie ma wynosić już przeszło 100.000 osób, należących przeważnie do stanu średniego. Ilu jest żydów między tymi emigrantami — wspomniane dzienniki nie donoszą. Oprócz Berlina znajduje się w Królewcu, Lipsku i Hamburgu przeszło 20.000 emigrantów rosyjskich.

Rosyanie, mieszkający w Berlinie, starają się wszelkiemi siłami zapewnić sobie stałe miejsce w ekonomicznem życiu niemieckiem. Otworzyli oni dla siebie sporo szkół prywatnych, a nawet założyli rodzaj uniwersytetu. Oprócz tego istnieje w stolicy Niemiec dużo stowarzyszeń i czytelni rosyjskich. Lekarze rosyjscy praktykują, adwokaci otwierają biura adwokackie do spółki z niemieckimi adwokatami, a technicy przyjmowani są do przedsiębiorstw przemysłowych. Artyści, malarze ... i fotografowie znajdują ch... dla ... produkcyi ... ują na ... wła-

Ponieważ emigrantom, ... nie wolno w Niemczech ... nansowych, przeto kilka ... potworzyło osobne „oddziały ...

Szczególniej uderzającą jes... wśród emigrantów działal... W Berlinie wychodzi 4 dzienn... rosyjsk... pisma zawodowe. Ilość przedsiębiorstw, zajmujących się wydawaniem książek rosyjskich, dochodzi stu. Wydawane są przedewszystkiem dzieła klasyków rosyjskich i techniczne. Przedsiębiorstwa te wydawnicze robić będą bajeczne interesy, gdy stosunki handlowe zostaną definitywnie uregulowane między Rzeszą niemiecką a Rosyą sowiecką, gdzie wszelka działalność wydawniczą wstrzymano od lat kilku i gdzie zniszczono nieprzeliczoną ilość książek.

Wogóle to zadomowienie się emigracyi rosyjskiej w Niemczech przyniesie im niedające się obliczyć zyski, skoro rząd sowiecki — na co się zanosi — będzie uznany przez wszystkie państwa europejskie i gdy Niemcy — na co się zanosi — zaczną przy odbudowie Rosyi odgrywać główną rolę.

Zjazd harcerstwa w Warszawie.

Warszawa. P. A. T. Wczoraj rozpoczął się drugi wszechpolski zjazd harcerstwa. Po uroczystej Mszy św. odbyły się obrady plenarne. Gen. Józef Haller, jako przewodniczący Związku harcerstwa polskiego, otworzył Zjazd przemówieniem, poczem udekorował kilkudziesięciu harcerzy odznaczeniem harcerskiem „Za zasługę" i „Wdzięczność". Następnie przemawiał gen. Sikorski w imieniu Naczelnika państwa i Dr Zawadzki w imieniu min. W. R. i O. P. Zjazd wypowiedział się w sprawie niezaprzeczalnej polskości Lwowa i Wilna, wzmocnienia działalności harcerstwa na kresach i zwrócił się z wezwaniem do tych wszystkich, którzy niegdyś byli członkami harcerstwa, aby znów powrócili do czynnej pracy.

Jak zawarto układ w Lana.

Wiedeń. (A. W.) „Prager Tagblatt" dowiaduje się, że na konferencyi w Lana były omawiane jedynie sprawy handlowe i finansowe, dopiero na 24 godzin przed odjazdem austryackiej delegacyi zawiadomiono austryacki urząd spraw zagr. o tem, że Czechosłowacya pragnęłaby również poruszyć kwestyę polityczną, z uwzględnieniem jednak tego, że Austrya nie może na razie wstąpić do małej ententy, z powodu swej konstrukcyi państwowej. Przed ostatniemi rokowaniami istniała już umowa polityczna austryacko-czeska, zawarta jeszcze za czasów Rennera, przyjęta do wiadomości przez rządy Mayera i Schobera, która **zobowiązywała Austryę do świadczeń militarnych na wypadek** wojny. „Prager Tageblatt" zaznacza, że układ w Lana w przeciwieństwie do układu poprzedniego oznacza wielki postęp, ponieważ udziela obydwu kontrahentom większą polityczną swobodę działania **i zmusza w razie wojny do wzajemnej aktywnej pomocy.**

PRZESILENIE W AUSTRYI?

Wiedeń. (A. W.) W tutejszych kołach parlamentarnych utrzymuje się uporczywa pogłoska, że **kanclerz Schober ustąpi ze swego stanowiska** wkrótce po Nowym Roku. Przyczyną jest podobno fakt, że socyalna demokracya pragnie z powrotem wejść do rządu przy pomocy obecnego ministra skarbu Dra Gürtlera. O ileby to nastąpiło, to kanclerz Schober ustąpi, a miejsce jego zajmie Dr Gürtler.

Benesz tworzy nowe czwórprzymierze.

Warszawa. (Tel. wł.) Benesz, jak donoszą, forsuje koncepcyę **nowego czwórprzymierza,** do którego miałaby wejść **Belgia, Czechosłowacya, Francya i Polska.** Projekt ten spotkał się w sferach londyńskich z ostrą krytyką.

Zupełny zakaz imigracyi do St. Zjedn.

Nowy Jork. (A. W.) Komisya imigracyjna Izby reprezentantów przedłoży senatowi projekt ustawy, wedle której **imigracye do Stanów Zjednoczonych będą zupełnie uniemożliwione.** Przewodniczący tej komisyi oświadczył, że senat amerykański zgadza się podobno z tym projektem.

Różne wiadomości.

Warszawa. (Telef. wł.) Min. skarbu Michalski wraca dziś, w sobotę, do Warszawy. Min. Steslowicz przybywa dnia 2 stycznia i obejmie chwilowo **przewodnictwo Rady ministrów.**

Warszawa. (Tel. wł.) W Rzymie zostanie utworzona **Izba handlowa polsko-włoska.**

Paryż. P. A. T. (Havas). **Senat uchwalił** 182 głosami przeciwko 130 **kredyty na cele ambasady przy Watykanie.**

Wiadomości gospodarcze.

WIADOMOŚCI Z GIEŁDY KRAKOWSKIEJ. Piątkowe zebranie giełdowe odbywało się ... dość ... nych ... Zieleniewski, ... Chodorów, Parowoz...

Szacowania dzisiejsze w... 2900—2920 Mk., dolary kanad. ... franc. 220—225 Mk., liry 120 Mk., leje ... korony czes. 42 Mk., marki niem. 16 Mk., ... austr. korony 50 fenigów.

Przekazy: na Berlin 16.75 Mk., na P... 42.75 Mk., na Wiedeń 54 fenigów.

WYKAZ GIEŁDY W KRAKOWIE
z dnia 30 Grudnia 1921 r.

Waluty i dewizy:		
Dolary St. Zj.	2907—	295[illegible]
" kanadyjskie		
Franki francuskie		
" belgijskie		
" szwajcarskie		
Funty szterling		
Marki niemieckie		
Korony austryackie		
" czesko-słowackie		
" szwedzkie		
" duńskie		
" norweskie		
Lei rumuńskie		
Liry włoskie		
Marki fińskie		
Floreny holenderskie		
Ruble carskie po 500 rb.		
" dumskie " 100 "		
" " " 1000 "		
Papiery lokacyjne:		
4% Poż. kraj. z r. 1893		
4% " " szkolna z r. 1908		
4½% Poż. kraj. z r. 1913		
4½% " " 1914		
4% Poż. m. Krakowa z r. 1900		
4% " " Lwowa		
4½% Obl. kom. Banku kraj.		
4% " "		
4% " kolei.		
4½% Listy zast. Banku kraj.		
4% " "		
4½% " Banku hipot.		
4% " 60 l.		
4½% " Bku. Małopolskiego		
4½% " Ziem. Banku Kred.		
4½% " Tow. Kredyt. ziem.		
4%		
Akcye bankowe:		
Polski Bank Przemysłowy I-IVem.		
Bank Hipoteczny		
" Małopolski		
Ziemski Bank Kredytowy		
Powszechny Bank Kredytowy S. A.		
Bank Ziemski dla Kresów Łańcut		
Bank Handlowy w Warszawie		
Bank Kredytowy w Warszawie		
Bank Związku Spółek Zarobkowych		
Bank Komercyalny		
Wiedeński Bank Związkowy		
„Merkur" T. A. Bank i Kantor wym.		
Akcye Tow. handl. i przem.		
Polskie Tow. handlowe		
Fiiber Sp. a. h.-prz. ...		
Handlowa Spółka ...		
Polski „Lloyd" Tow. ...		
C. Hartwig ...		
Żegluga Polska		
Warsz. Tow. akc. Handlu i ...		
Zieleniewski		
H. Cegielski, fabr. maszyn Pozn.		
Warsz. Sp. akc. Bud. Par. I. - II. em.		
„Lemiesz" fabryki maszyn roln.		
Trzebinia fabr. masz. i narz. roln.		
Zakłady amunicyjne „Pocisk"		
Huta żelazna, Kraków		
„Autometor" fabryka samochodów		
Fabr. Portland-Cementu, Szczakowa		
„Górka" fabryka cementu	1800	
Gal. akc. Zakłady Górnicze Sierszą	7400	
„Tepege" Tow. dla przeds. górnicz.	5300	
Ska akc. przem. naf. i gazów ziemn.	—	
Karpackie Towarzystwo naftowe	—	
Akcyjne Tow. naftowe „Galicya"	—	
A. T. dla przem. ol. skal. (d. D. Fanto)	—	
Polska Nafta	1700—	
Elektrownia w Sierszy III. em.	1300—	14[illegible]
„Oikos" T. A.		
„Pezet" Powszechne zakłady budowl.	1000—	11[illegible]
Fabryka przetw. tłuszcz. w Trzebini	5300—	5400
„Kraków" Zjedn. fabr. przetwor. wyck.	2500—	2700
Fabryka porcelany w Ćmielowie	—	
Fabr. i Raf. cukru w Chodorowie	2900—	310[illegible]

KURSA.

Zurych. P. A. T. Berlin 2.75, Ho... N. Jork 511, Londyn 21.48, Pary... dyolan 21.80, Bruksela 39, Ko... Sztokholm 127.75, Chrystyania 52... Buenos Aires 170, Praga 7.45, Bu... Zagrzeb 1.90, Warszawa 0.17, W... austr. stempl. 0.11.

Warszawa. P. A. T. Waluty: Dol... Zj. gotówka: trans. 2970—2975—29... 2955, kupno 2940; franki fran. go... 236—234, sprzedaż 234, kupno ... trans. 239—234—238.50; funty szter... trans. 12425, sprzed. 12425, kupno 1... ki: trans. 12625—12515—12550: m... gotówka 15.90—16—15.90, czeki 16... Gdańsk czeki: trans. 16.25—16.10; ... austr. czeki: trans. 53—52, sprzedaż ... 51.50; korony czesk. gotówka: trans... czeki: trans. 42.

Bogusław Herse

Od dnia 9-go stycznia do 21-go stycznia 1922 r.

W SALONACH GRAND HOTELU

przy ul. Sławkowskiej L. 5 w Krakowie

POKAZY i SPRZEDAŻ

WYKWINTNYCH STROJÓW WIECZOROWYCH

SUKIEN :: PŁASZCZY :: FUTER

PIĘKNEJ BIELIZNY

1093

...NKURS.
...z praw. publicz. w Miechowie ...i dwóch sił nauczycielskich od ... Warunki: Kwalifikacje dla szkół ...działowych. Płaca według Związku Oferty do 20 stycznia 22 pod: Prezes A. Zaporski, Miechów. 1903

Młody człowiek, fachowiec drzewny obeznany także z pracami biurowemi, poszukuje odpowiedniej posady. Zgłoszenia pod 24781 do biura ogłoszeń „PAR“, Poznań, ul. Fr. Ratajczaka 8. 1905

SKÓRKI SUROWE z lisów, wydr, kun, tchórzy, kretów itp. kupuje w każdej ilości po najwyższych cenach firma Antoniego Trąbki Syn, **SKŁAD FUTER** Kraków, ul. Szewska L. 12. 1838

KOSZE Z ZIELONEJ WIKLINY na ziemniaki, węgle, jarzyny i t. p. poleca SYNDYKAT KOSZYKARSKI S. A. Kraków, ul. Floryańska L. 32.

„JASEŁKA“ 1718
X. K. Jarego N. Targ-Maniowy. 1 egz. 80 m.

BANK MAŁOPOLSKI S. A.

W KRAKOWIE, Rynek Główny 25.

Podwyższenie kapitału akcyjnego z sumy Mp. 112,000.000·- na Mp. 200,200.000·-

przez emisję nowych 315.000 sztuk akcyj po Mp. 280·— im. wart.

Walne Zgromadzenie Akcjonarjuszy Banku Małopolskiego w Krakowie uchwaliło dnia 25. czerwca b. r. podwyższenie dotychczasowego kapitału akcyjnego ...sumy **Mp. 112,000.000·- na Mp. 200,200.000·-**, przekazując Radzie Zawiadowczej określenie terminu, oraz ustalenie szczegółowych warunków dla ...misji tychże akcyj.

Na podstawie tego upoważnienia uchwaliła Rada Zawiadowcza podnieść kapitał akcyjny Banku o **Mp. 88,200.000·-** przez emisję nowych sztuk 315·000 ...łnowpłaconych akcyj po **Mp. 280·-** imiennej wartości.

Objęcie większości nowo wydać się mających akcyj zostało już z góry zapewnione, a na pozostałą resztę rozpisuje się po myśli uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonarjuszy z dnia 25 czerwca b. r. i na zasadzie postanowienia p. Ministra Skarbu oraz p. Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 21 listopada 1921, ...mieszczonego w Nr. 270. „Monitora Polskiego“ z dnia 26. listopada 1921.

SUBSKRYPCJĘ

...następujących warunkach:

1) Dotychczasowym akcjonarjuszom przyznaje się prawo pierwszeństwa do poboru ...ch akcyj w ten sposób, że **za dwie dawne akcje pobrać mogą jedną nową.**

2) **Przy korzystaniu z prawa poboru** należy przedłożyć dawne akcje, lub kwity tymczas..., które zostaną zaraz zwrócone po uwidocznieniu na nich wykonanego prawa poboru.

3) Prawo poboru wykonane i zgłoszone być może najpóźniej **do dnia 15 stycznia 1922** ...rygorem utraty tego prawa.

4) **Kurs emisyjny nowych akcyj wynosi Mp. 475·- dla dotychczasowych akcjonarjuszy wyko...ych prawo poboru, zaś Mp. 600·- dla nowych akcjonarjuszy.**

5) **Przy zgłaszeniu uiścić należy** gotówką całą cenę kupna wraz z 6% odsetkami od ...kupna od 1 lipca 1921. do dnia wpłaty.

6) **Repartycję nowych akcyj** przeprowadzi Dyrekcja Banku według swego swobodnego uznania.

7) **Nowe akcje wydane będą** w swoim czasie akcjonarjuszom po zawiadomieniu o przydziale akcyj i po skonfekcjonowaniu sztuk za zwrotem potwierdzenia kasowego na uiszczoną wpłatę.

8) **Na wypadek nieprzydzielenia akcyj** Bank zwróci wpłaconą kwotę wraz z odsetkami w wysokości 4%.

9) **Nowe akcje uczestniczą w zyskach Banku** począwszy od dnia 1 lipca 1921.

10) **Zgłoszenia subskrypcyjne na nową emisję akcyj przyjmują do dnia 15 lutego 1922 następujące instytucje:**

...KOWIE: Bank Małopolski Rynek gł. 25.
Filia Polskiego Banku Krajowego,
Filja Banku Handlowego w Warszawie,
...ZAWIE: Oddział Banku Małopolskiego, ul. Marszałkowska 154.
Bank Handlowy w Warszawie,
Bank dla Handlu i Przemysłu,
...dział Banku Małopolskiego ul. 3 Maja 10.,
... Bank ...

WE LWOWIE: Oddział Banku dla Handlu i Przemysłu,
Oddział Banku Dyskontowego Warszawskiego,
W POZNANIU: Bank Związku Spółek Zarobkowych,
Polski Bank Handlowy,
Bank Przemysłowców,
Oddział Banku Handlowego w Warszawie,
W ŁODZI: Oddział Banku Małopolskiego, ul. Moniuszki 4.,
W TARNOWIE: Oddział Banku Małopolskiego, ul. Krakowska 8.,
W STANISŁAWOWIE: ... Małopolskiego, ul. Sa...ska 10.,

W RZESZOWIE: Oddział Banku Małopolskiego, ul. Jagiellońska 3.,
W BIELSKU: Oddział Banku Małopolskiego, ul. Kolejowa 8.,
W ZAKOPANEM: Oddział Banku Małopolskiego, ul. Krupówki 38.,
W KATOWICACH: „Deutsche Bank“ Filia w Katowicach,
Spółka Komandytowa „Feige & Co“,
W KROLEWSKIEJ HUCIE: „Oberschlesischer Bankverein“,
W WIEDNIU: Powszechny Austr. Zakład Kredytowy Ziemski,
Austr. Zakład Kredytowy dla handlu i Przemysłu. 177